

**Uğur Gür “Ömrümü Çalan Yıllar” Cem Ofset Matbaası,
İstanbul Nisan 2003.**

Musa ŞENOL*
Vedat YEŞİLÇİÇEK*

ÖZET

Bu çalışma, akademik anlamda pek fazla irdelenmeyen, geri plânda tutulan, bir yönüyle yerel sayabileceğimiz edebî faaliyetleri bilimsel bir zemine taşımak amacı gütmektedir.

Uğur GÜR, bir yandan il emniyet müdürü olarak hâlen aktif bir kamu görevi sürdürmekte, bir yandan da şiirle uğraşmaktadır. 120 civarında şiirinin bestelendiği bilinmektedir. “Ömrümü Çalan Yıllar” adlı kitabı bu çalışmalarını içeren bir kitaptır.

Şiirlerinde, halk edebiyatı forumlarını ve temalarını kullanan şair, sade dili, kendine has üslubu ile dikkat çekmektedir.

Anahtar kelimeler: Aşk, Halk Edebiyatı, Şiir, Beste

ABSTARCT

The study is an attempt to introduce an example of literature, i.e. poems, written by Uğur Gür who holds a position as the head of the provincial police department.

He put his poems between two covers with the title of “Ömrümü Çalan Yıllar”

He uses forms and themes of folk literature with a clear language. Over 120 of his poems were composed as songs.

Key words: love, folk literature, poem, composition

***

“Her edebiyat eseri içine doğduğu zamanın, sonra da pek çok zamanların çocuğu olmak ister; söylesin veya söylemesin her edebiyat eseri, zamanın elinden tutmak ateşiyle yanar tutuşur. Her yazılı şey zamanın, gelecek zamanların elinden, eteğinden tutmak arzusunadadır... Zamanın elinden tutmak, zamanla birlikte yaşamak... İnsanoğlunun dünyada bunu nasıl yaptığını ve ne ölçüde başarabileceğini anlamak için yazılı şeylere ve özellikle -çalışma alanımızı sınırlandırarak edebiyat eserlerine bakmalıyız”.¹

* Öğretim Görevlisi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Uşak Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Bölümü.

¹ Sadık Tural, *Zamanın Elinden Tutmak*, Ecdâd Yay. Ankara, 1991, s.65-66.

Bu ilkedan hareket edildiğinde ve Türk dünyasının yayıldığı geniş coğrafya dikkate alındığında edebiyat alanında araştırma yapan ve emeğini buraya sevk eden her araştırmacı, yazılı metin hâline gelmiş, takdir görmüş ya da görmeyi bekleyen eseri tanıma ve tanıtmaya gayreti içerisinde olmalıdır..

Böylece Türk kültür hayatının ve edebiyatının da bir yönüyle zenginliği, öbür yönüyle de nesiller arasına geçişleri kolaylaşacaktır.

Uğur Gür'ün “Ömrümü Çalan Yıllar” adlı şiir kitabı, kültür dünyamızın çeşitliliği ve zenginliği içerisinde yerini almaya çalışan bir eser olarak karşımıza çıkmaktadır.²

1945 Gaziantep doğumlu olan şâir, hâlen Edirne İl Emniyet Müdürlüğü görevini sürdürmektedir. Evli ve iki çocuk babası olan Gür'ün 120 civarında şiiri bestelenmiştir. 1992'de Alaaddin Şensoy'un Nihavend makamında bestelediği “Yıllardan Sonra Seni Görmek İstedim”, 1993 yılında, Arif Sami Toker'in Nihavend makamında bestelediği “Issız Gecelerimde Yalnız Bıraktın Beni”, 1994 yılında Mehmet Emin Bitmez'in Hüseyinî makamında bestelediği “Ömrümü Çalan Yıllar”, 1995 yılında Özgen Gürbüz'ün Hicaz makamında bestelediği “Bana Gel Sevgilim Ol”, 1997 yılında yine Özgen Gürbüz'ün Rast makamında bestelediği “Beni Gönlüne Alsan”, 1995 yılında Yılmaz Pakalınlar'ın Kürdîli hicazkâr makamında bestelediği “Yalvarır Sanma Sakın”, yine aynı dönemde Alaaddin Şensoy'un Buselik makamında bestelediği “Ben Hasrete Alıştım”, 1997 yılında Alaaddin Şensoy'un Hüzam makamında bestelediği “Bir Sen Anlıyorsun Benim Dilimden” adlı eserleriyle çeşitli ödüller ve dereceler almış, birçok dergi ve gazetede eserleri yayımlanmış, yine çeşitli dönemlerde ayın ve yılın şairi ödüllerini almıştır.³

Uğur Gür, kitabına da aldığı bir söyleşide, şiir yazmayı bir hobi olarak gördüğünü, ancak asıl hedefinin hâlen sürdürdüğü polislik mesleğinde iz bırakmak olduğunu söyler.⁴

Aynı söyleşide şiir ve şiir yazmakla ilgili görüşlerini şöyle dile getirir:

“Şiir demek, kitaplar dolusu sözleri tek cümleye ya da birkaç mısraya sığdırarak ifade etmek demek... Nice aşıklar, nice sevdalılar aşklarını, sevdalarını mısralara dökmek isterler, ancak dökemezler. Ben, o âşıklar adına o satırları kalem aracılığı ile kağıda döküyorum. O mısraları o sevdalılar adına yazıyorum”.⁵

² Uğur Gür, *Ömrümü Çalan Yıllar*, Cem Ofset Matbaası, İstanbul Nisan 2003.

³ Uğur Gür, *a.g.e.*, s. 41.

⁴ Uğur Gür, *a.g.e.*, s. 42.

⁵ Uğur Gür, *a.g.e.*, s. 43.

Bu cümleler, Uğur Gür'ün bir yönüyle de şiirlerinin tematik yapısı hakkında da bize ipucu vermektedir. Şâir lirizmi; sevdayı, sevda acısını, ayrılığı ve aşkın insana yüklediği bin bir türlü duyguları mısralaştırır...

Aynı söyleşide “yazma” tekniği hakkında etkilendiği kaynaklar konusunda da bilgi verir.

“Bizim kaynaklarımız, televizyondur, gazetedir, gördüğümüz, yaşadığımız fevkalade olaylardır. İlk önce bu olayı, kaynağı (temayı) bulmamız lâzım. Konuyu belirledikten sonra bu konu içerisindeki çarpıcı, vurucu sözlerimizi bulmamız lâzım. Diğer bir husus ise şiir kalıbıdır. Örneğin yedili heceler var, 7+5=12’li heceler var, 4+4=8’li heceler var, 4+4+3=11’li heceler var, 6+5’li heceler var, 7+7=14’lü heceler var. Kalıpta karar kıldıktan sonra mizansenin çok güzel oluşturmamız lâzım. Mizansenin çizeceksiniz, konuyu tespit edeceksiniz, konunun kahramanı siz olacaksınız. Çünkü konuyu yaşamamız lâzım...”⁶

Şâir, söyleşisinin bu bölümünde, şekil ve muhteva bakımından tercihini ifade ediyor. Yayımladığı eserinde yer alan şiirlere bakıldığında da bu ilkeler kendisini hissettirmektedir.

Uğur Gür'ün şiirlerini de besleyen Prof. Dr. Alaaddin Yavaşca bu konuya ilişkin olarak;

“Vezin ilkelerine uygun, lirik bir içerik taşıyan ve güzel bir dil ile yazılmış olan şiir; çoğu zaman bestelenmeye hazır niteliktedir.”⁷ değerlendirmesini yapmaktadır.

Eserlerine dikkat edildiğinde de görüleceği gibi, şairin daha çok bir “güfte” yazarı eğiliminde olduğu görülmektedir.

Halil Soyuer, “Uğur Gür'ün yazdığı şiirler, beraberinde müziğin ışıklarını da getirdiği için, Türk Sanat Müziği bestekârlarının ilgisini de kazanıyor...”⁸ tespitini yapmaktadır.

Az önce söylediklerimizi Halil Soyuer'in bu tespiti ile birleştirdiğimizde aynı hedef cümleyi bulmaktayız.

Şâirimizin tematik yapısına hâkim olan lirizm, hemen hemen bütün şiirlerinde kendisini hissettirir. Bununla beraber zaman zaman ayrılık, zaman zaman ahde vefa, zaman zaman Anadolumuzun güzel bir beldesinin şâirimiz üzerinde bıraktığı izlenimler, zaman zaman da aşk acısı, kavuşanlar, kavuşamayanlar, gençlik vb. temalar şâirin sıkça konu ettiği farklı duygular olarak karşımıza çıkar. Uğur GÜR, Halk edebiyatımızın ana formu olan 4'lük

⁶ Uğur Gür, *a.g.e.*, s. 43-44.

⁷ Uğur Gür, *a.g.e.*, s. 15.

⁸ Uğur Gür, *a.g.e.*, s. 19.

sistemi içerisinde, hece veznini kullanarak sade, anlaşılır, duru bir Türkçe ile şiirlerini kaleme alır.

Hep yollara bakmaktan, gözün yorgun dediler,
Henüz açmış güllere, yine solgun dediler
O vefasız sevgili, sana dargın dediler
Veda ederken bana, ömrümü çalan yıllar

İzmir, 1990⁹

dizeleri, şâirin bir yandan ayrı geçen yıllara sitemini, bir yandan sevgiliden ayrılığın hüznünü mısralaştırır.

Sensiz geçen, yıllarımı
Sildim artık, başa döndüm
Boynu bükük beklemekten
Yosun tutmuş taşa döndüm

dizeleri de aynı duyguları dile getiren, aşkın en büyük ıstırabı, beklemeyi ön plâna çıkaran dizelerdir.

.....
Damarında dolaşan, kan olabilsem
Ruhuna hayat veren, can olabilsem
Gönlünü çalan yalnız, ben olabilsem
Ömür boyu kalırım, kovsan da gitmem.

Âşığın maşukuna kavuşma arzusu, ondan iltifat görmesi ve bu arada çekilen sıkıntılar, verilen sözler bütün dünya edebiyatının da vazgeçilmez temasıdır. Uğur Gür'ün bu dizeleri de sevgiliye ulaşmanın, ona yakın olmanın ve gönlünde yer etmenin arzusunu dile getiriyor. Türk şiirinin usta kalemi - Sultanü'ş-Şuarâsı - Necip Fazıl "Beklenen" şiirinde

Ne hasta bekler sabahı
Ne taze ölüyü mezar
Ne de şeytan bir günahı
Seni beklediğim kadar¹⁰

dizeleriyle, beklemenin, sevgiliyi arzulamanın, âşığa verdiği sınırsız duygu yoğunluğunu anlatır. Uğur Gür'deki vuslat arzusu, N.Fazıl'daki kadar telmih

⁹ Uğur Gür, *a.g.e.*, s. 53.

¹⁰ Necip Fazıl Kısakürek, *Çile*, Büyük Doğu Yayınları, İstanbul 1996, s. 198.

ve mecazlar dünyası ile şekillenmemiş olsa da lirizmi bakımından dikkate değer.

Ayrılık acısı ve vuslat arzusu “El Mahkum Gönül Mahkum” şiirinde de belirgin bir tema olarak kendisini hissettirir:

Şiirlerde aradım, şarkılarla konuştum
Resimlerine bakıp, kadehlerle buluştum
Yalnız rüyalarımda, hayaline kavuştum
Seni böyle sevmeye, el mahkum, gönül mahkum

Bolu 1996¹¹

Şair, kavuşma arzusunu zaman zaman “anılarla” dizginlemeye çalışır. Bu temayı ihtiva eden şiirler yazar. 14’lü hece ölçüsüyle yazdığı ve sevgiliden geriye kalan anılarla yetinmeyi ön plâna çıkaran “Anılar Miras Kaldı” şiirinin bir başka önemli vurgusu da kaçınılmaz son, yani “ölümdür”.

Çılgın gibi sevmiştim, Tanrı elimden aldı
Şimdi bana arkadaş, anılar miras kaldı
Ağlamak çare değil, anladım dönmez artık
Şimdi bana arkadaş, anılar miras kaldı

Gümüşhane 1991¹²

Şâirin zaman zaman da yaşadığı coğrafyaya, mekâna ilişkin şiirler kaleme aldığını görürüz. İzmir ve İstanbul, bütün Türk şiirinde olduğu gibi - özellikle İstanbul- Uğur Gür’de de farklı duygular uyandırır. Klâsik Türk edebiyatından, Çağdaş edebiyatımıza, Fikret’in “Sis” şiiri hariç İstanbul, ediplerimiz, şâirlerimiz için, hep Yahya Kemal’in mısraı ile “Bir semtini sevmek bile bir ömre bedel” tadında ve kıymetinde değerlendirilmiştir. Uğur Gür’ün “İstanbul’a Sitem” başlıklı şiiri İstanbul’da kaybedilmiş bir sevgiliyi konu alırken, öbür yönüyle de İstanbul’a duyulan sevgiden bahseder.

Nice gönüllerde, umutlar soldu
İstanbul İstanbul, sende bin âh var

.....

.....

¹¹ Uğur Gür, *a.g.e.*, s. 61.

¹² Uğur Gür, *a.g.e.*, s. 81.

Boğazı, hisarı göremez oldum
Güzel Emirgân'ı, sevemez oldum

İzmir 1990¹³

“İncilerin İncisi Bornova” şiirinde ise İzmir ve onun ilçesi Bornova konu edilir. Burada hâkim duygu İzmir ve Bornova'nın güzellikleridir.

Uğur Gür'ün bu lirik dünyası zaman zaman dostluk, ahde vefa gibi temalarla da desteklenir. “Dergâhname” adlı şiiri bu konuyu işler. Şiirde dikkat çeken bir başka tema da “dil yarası” dediğimiz, sözle yaralama temasıdır.

Gönül dergâhında, gönül kırılmaz
Burası dergâhtır, dertli durulmaz
Yıkmaq kolay amma, tamiri olmaz
Gönülden sevene, sözle vurulmaz.

İzmir 1990¹⁴

Uğur Gür'ün mistik temaları da işlediğini görüyoruz. Bu tür şiirlerinde şâir, inançlı, mütevekkil bir ruhla karşımıza çıkar:

Dünya zevki geçici, çok etme meyil
Yaradana secde et, bir kula değil
Ey gafil uyan artık, sığın Allah'a
Yalnız O'na teslim ol, hiç korkma eğil
.....
Seni yoktan var eden, Allah değil mi?
Sana bu canı veren, Allah değil mi?
Bu âlemi yaratan, Allah değil mi?
Yalnız O'na teslim ol, hiç korkma eğil.

Bolu 1993¹⁵

Şâirin “Tövbekâr Oldum”¹⁶ adlı şiirinde de aynı duyguları görürüz. Bu şiirde Uğur Gür'ün kendi kendisiyle ve yaşadığı hayatla yaptığı bir

¹³ Uğur Gür, *a.g.e.*, s. 87.

¹⁴ Uğur Gür, *a.g.e.*, s. 100.

¹⁵ Uğur Gür, *a.g.e.*, s. 139.

¹⁶ Uğur Gür, *a.g.e.*, s. 141.

hesaplaşma ön plâna çıkar. Ana tema, yaptığı yanlışları görüp Allah'a sığınan bir insanın duygularıdır.

SONUÇ

Uğur Gür, geleneksel Türk şiiri formlarına bağlı, dörtlüklerle ve hece vezniyle yazan ve lirizmi ön plânda tutan bir şâir olarak karşımıza çıkar. Nadiren 5'lik bendler de kullanan Uğur Gür, (İssız Gecelerimde s.118, Haykırmak İstiyorum s.126) sade, anlaşılır bir dille şiirlerini kaleme almıştır. Ağırıklı olarak "Aşk" temasını işler. Buna bağlı olarak, aşk acısı, verilip tutulmayan sözler, ayrılık, ayrılık acısı, kapanmak bilmeyen aşk acıları, anılar vb. konuları işlemiştir. Uğur Gür'ün çalışmamızda da görüleceği gibi zaman zaman "mistik", zaman zaman da yaşadığı çevreye ilişkin şiirler kaleme aldığını görmekteyiz.

Türk kültür tarihinin yayıldığı her coğrafya ve bu coğrafyada meydana getirilen eserler, bu geniş medeniyet tarihine mutlaka bir katkıda bulunacaktır. Unutulmazlık, ustalık ve orijinallik bu eserlerin kalıcılığını belirleyecek faktörler olmakla beraber, asıl itibariyle zamanın işidir. Araştırmacıların ayırım gözetmeksizin kültür tarihimize yapacağı katkılar ise, büyük ve geniş Türk medeniyeti yapısına bir "taş" koyma kabilinden algılanmalıdır.

